

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40. 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46. 4-2 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina de Thomas, 4. 4rt. B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 63.

EDITA: Edicions del País Valencià, SA. PRESIDENT: Rafael Mansanet. EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanys. CAP DE REDACCIÓ: Miquel Alberola.

REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Ismael L. Belda. Ignasi Pellicer, Jordi Sebastià.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Eduard Company, Xavier Duran, Oriol Malló, Pere Matí, Sílvia Monfort, Eduard Voltas.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Miquel Payeias.

CORRESPONSALS: M.C. Grau (Andorra). Cinta Bellmunt (Tarragona), Patricia Alberola (Alacant), Xevi Planas (Girona), Univers Bertrana (Perpinyà), Judith Casaprima (Lleida).

FOTÒGRAFS: Joan Celià. Rafa Gil. Jordi Morera.

ILLUSTRADORS: Salva Llosà, Sento. RÚBRIQUES: Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, Joan de Sagarra, Josep M. Sanmartí.

COL·LABORADORS: Antoni Albalat, Andreu Alfaro, Adolf Beltran, Francesc Bueno, Joan A. Benach, Francesc Caballero, Carles Capdevila, Antoni Castel, Jaume Comellas, Santiago Cucurella, Martí Domínguez, Llibert Ferri, Vicent Franch, Carles Gàmez, Manuel Garcia, José Luis Guamer, Juan M. Jativa, Enric A. Llobregat, Josep M. Lloró, Assumpció Maresma, Josep Morell, Sergi Pàmies, Josep M. Pasqual, Vicent Partal, J.J. Pérez Benlloch, Toni Picazo, Miquel Porta Perales, Antoni Reig, Màrius Serra, Josep Lluís Sirera, Lluç Soler, Marc Soler, Ferran Torrent, Xúlio Ricardo Trigo.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia).

PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (Cap de publicitat), Joana Vallés (Barcelona).

SUBSCRIPCIONS: Begonya Pardo. PRODUCCIÓ: Francesc Sellés, (Correcció lingüística), Lina Casanovas (Maquetació), Faust Ripoll (Edició). DISSENY: Enric Satué.

FOTOMECÀNICA: Gràfiques Papatllona. Anon, Selecrom.

IMPRESSIÓ: Gràfiques Morvedre.

DIPÒSIT LEGAL: V.853-1984

Sol·licitat control d'OJD

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja sigui mecànic, fotoquímic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense previ permís de l'editor.

La declaració de Girona

Durant els dies 5 a 9 de febrer, ha tingut lloc a Girona un seminari internacional sobre els "drets culturals dels pobles a Europa". A primera vista, podria semblar que es tracta d'una reunió més, jornades o debats, entre tants que se'n fan contínuament sense més transcendència. I de fet, només la premsa local se n'ha fet el ressò que l'interès de la reunió mereixia. Per als grans mitjans de comunicació espanyols –inclosos els de Barcelona o de València– el tema de les jornades de Girona devia semblar una cosa remota, sense cap importància informativa. Mitja Europa està somoguda per conflictes nacionals, per la difícil reafirmació dels drets polítics, culturals o lingüístics, i per l'emergència d'aquests drets al primer pla de l'actualitat i d'un present on s'està fent història; però ací, al nostre mateix país, sembla com si es tractés d'una qüestió menor. En tot cas, ha passat pràcticament desapercebuda una reunió com la de Girona, que pot arribar a tenir una transcendència superior fins i tot a la que els mateixos participants esperaven.

El seminari, organitzat pel Centre UNESCO de Catalunya i sota els auspicis de la mateixa UNESCO i del Consell d'Europa, ha reunit una trentena de persones, alts càrrecs de la UNESCO, ambaixadors, acadèmics, juristes i experts, al voltant d'un tema que, paradoxalment, en un món i un continent tan saturats de convenis, convencions i declaracions, no compta *encara* amb cap mena de cobertura jurídica o formal: els *drets culturals dels pobles*. Uns drets que només estan reconeguts, implícitament, com un aspecte dels drets humans individuals (convenció europea dels drets de l'home), o sota l'angle de la protecció de les minories (Carta de París de la CSCE, o Recomanació 1134 dels Consell d'Europa), però en cap cas en tant que *drets dels pobles* com a tals: de tots els pobles, dels que formen minories més o menys disperses o desplaçades, i dels que són majoria en el propi territori, dels que tenen estat i dels que no en tenen, dels grans i dels petits. Sembla que hauria de

ser un tema vell i formalment resolt, però és un tema nou i sense resoldre. El domini creixent d'una "cultura" de simple consum, mercantil, "internacional" i indiferenciada, és un perill real per la diversitat cultural que ha fet la riquesa i la creativitat d'Europa. Afegit, evidentment, a l'acció destructiva clàssica dels grans estats europeus mateixos contra les cultures no dominants en el seu interior. Hi ha uns drets que cal resguardar, doncs, com diu la declaració final del Girona, a fi que "Europa i cada comunitat cultural d'Europa enriqueixin la modernitat amb l'aportació de la seva diversitat i especificitat".

Drets com aquests: 1) Dret al reconeixement cultural de cada poble, per part del propi estat dels altres estats europeus. 2) Dret a la preservació i promoció de la identitat i del llegat cultural de cada poble: de la llengua, fins a les obres d'art i els paisatges. 3) Dret a l'ensenyament de la pròpia llengua i cultura. 4) Dret a la irradiació o difusió internacional de cada cultura. 5) Dret a accions específiques per tal de fer efectius els drets esmentats. I a fi que no quede tot en una simple declaració, es va provar també dur a terme les accions següents: 1) Establiment d'una carta dels drets culturals del poble, que hauria de ser redactada per un comissió de la UNESCO amb representació dels estats i de les comunitats culturals. 2) Elaboració, per part del Consell d'Europa, d'un protocol addicional a la convenció sobre els drets humans i sobre les minories. 3) Accions en el mateix sentit davant de les institucions de la CEE. 4) Constitució de grups de vigilància per l'aplicació de les convencions ja vigents o de les futures. Pot semblar poc, però és molt.

Janusz Symonides, Cap de Divisió de la UNESCO, va afirmar en la cloenda que potser algun dia, igual que es parla de la Carta de París o de l'Acta Final d'Hèlsinki, caldrà parlar de la "Declaració de Girona". Si més no, com a primer pas –encara oficiós i només en el camp del debat i de les idees– d'un camí que ha començat ací i ara: a Girona, els dies 5 a 9 de febrer de 1991.